

Neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku

Potřebnou pomocí ve smyslu § 151 tr. zákoníku není samotný telefonát na tísňovou linku, ve kterém pachatel sdělil jen obecné, neúplné a částečně nepravdivé informace, aniž by složce integrovaného záchranného systému poskytl potřebnou součinnost. Totéž platí i v případech, kdy je pouze vyslána automatická datová zpráva z vozidla, která z povahy věci může obsahovat pouze informaci o jeho havárii, ale již žádné údaje o případných zraněních osob.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky č.j 7 Tdo 213/2020-213, ze dne 3.3.2020)

Nejvyšší soud rozhodl v neveřejném zasedání o dovolání obviněného J. K., nar. XY, Slovensko, trvale bytem XY, podaném proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 10. 2019, sp. zn. 6 To 291/2019, v trestní věci vedené u Okresního soudu v Novém Jičíně pod sp. zn. 20 T 92/2019 tak, že podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. se dovolání obviněného J. K. odmítá.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 7. 8. 2019, č. j. 20 T 92/2019-146, byl obviněný J. K. uznán vinným pod bodem 1 přečinem ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 148 odst. 1 tr. zákoníku a přečinem maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku a pod bodem 2 přečinem neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku podle § 151 tr. zákoníku. Za tyto trestné činy byl odsouzen k úhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání dvou let a tří měsíců, pro jehož výkon byl zařazen do věznice s ostrahou, a trestu zákazu činnosti spočívajícím v zákazu řízení motorových vozidel na dobu tří let a šesti měsíců. Poškození byli s nároky na náhradu škody odkázáni na řízení ve věcech občanskoprávních.

Uvedených trestných činů se obviněný podle zjištění soudu prvního stupně dopustil v podstatě tím, že dne 26. 2. 2019 kolem 18:50 hod. v katastru obce XY, okres Nový Jičín, řídil, aniž byl držitelem řidičského oprávnění, na výjezdu z dálnice D1 ve směru na Ostravu vozidlo Škoda Karoq a na čtyřramenné křižovatce se silnicí I/57 nedal přednost po hlavní silnici jedoucímu vozidlu Ford Mondeo řízenému P. B. Došlo ke střetu vozidel a vozidlo Ford bylo odhozeno na svodidla u silnice, v důsledku čehož poškozený P. B. utrpěl kontuzi hrudníku vpravo a kontuzi distálního předloktí vlevo s dobou léčení cca jeden měsíc. Obviněný vozidlo řídil, ačkoli si byl vědom toho, že má pravomocně uložený mimo jiné trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel.

Bezprostředně po nehodě obviněný z místa utekl, aniž by se přesvědčil o závažnosti zranění poškozeného a poskytl mu potřebnou pomoc či se postaral o zabezpečení jejího poskytnutí jinou kvalifikovanou osobou, ačkoli mu vzhledem k rozsahu poškození vozidel muselo být zřejmé, že tato zranění mohou být vážná a vyžadují poskytnutí první pomoci, kterou mohl poskytnout, neboť mu v tom nebránily žádné závažné okolnosti.

Odvolání obviněného proti rozsudku soudu prvního stupně (směřující do výroku o vině a o trestu) Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 31. 10. 2019, č. j. 6 To 291/2019-175, podle § 256 tr. ř. zamítl.

Proti tomuto rozhodnutí podal obviněný dovolání, kterým je napadl v rozsahu výroku o vině ad 2,

jímž byl uznán vinným přečinem neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku podle § 151 tr. zákoníku, a výroku o trestu, a odkázal na dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Namítl, že se vytykaného jednání nedopustil. Soudy jej od počátku považovaly za nevěrohodného, protože je několikrát odsouzeným recidivistou a je romské národnosti. Místo toho uvěřily svědkovi K. K. Přitom právě tento svědek obviněného držel pod krkem a tím mu bránil kontaktovat řidiče nabouraného vozidla. Obviněný byl v šoku, ale soudy projevy jeho šokové reakce vyhodnotily v jeho neprospěch. Nesouhlasí také s názorem, že svou povinnost poskytnutí pomoci poškozenému nesplnil nahlášením nehody skrz automatický systém zabudovaný ve vozidle. Soudy porušily zásadu in dubio pro reo a tím také jeho právo na řádnou obhajobu. Závěrem obviněný navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil napadené rozhodnutí a věc vrátil odvolacímu soudu k novému projednání a rozhodnutí.

Státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství k dovolání uvedl, že obviněný založil svůj mimořádný opravný prostředek na zpochybnění správnosti hodnocení důkazů a soudy učiněných skutkových závěrů a teprve v návaznosti na to namítl nesprávné právní posouzení svého jednání. Takto konstruované námitky pod dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. podřadit nelze. Navíc skutková zjištění svědčící o vině mají na provedené důkazy jednoznačnou obsahovou vazbu. Pod uplatněný dovolací důvod lze podle státního zástupce s jistou výhradou přiřadit pouze výtku obviněného, že nehodu oznámil asistentovi, který se mu ve vozidle po nehodě ozval. K tomu státní zástupce odkázal na závěr odvolacího soudu, že hlášení bylo provedeno datovou větou, a samotné automatické vyslání signálu ze zabudovaného systému ve vozidle nepostačuje ke splnění povinnosti na straně obviněného jako řidiče, který je povinen poskytnout účinnou a okamžitou pomoc. Závěrem navrhl, aby Nejvyšší soud dovolání obviněného odmítl podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) shledal, že dovolání je přípustné [§ 265a odst. 1, odst. 2 písm. h) tr. ř.], bylo podáno osobou k tomu oprávněnou, tj. obviněným prostřednictvím obhájce [§ 265d odst. 1 písm. c), odst. 2 tr. ř.], v zákonné lhůtě a na místě k tomu určeném (§ 265e tr. ř.) a splňuje náležitosti obsahu dovolání (§ 265f odst. 1 tr. ř.).

Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je dán v případech, kdy rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení. Jde tedy o posuzování hmotně právních vad (v právním posouzení skutku nebo jiných skutečností podle norem hmotného práva), nikoli o přezkoumávání skutkových závěrů soudů prvního a druhého stupně nebo jejich procesního postupu.

Svůj mimořádný opravný prostředek založil obviněný převážně na námitkách, které jsou mimo rámec citovaného dovolacího důvodu, neboť směřují proti skutkovým zjištěním soudů, resp. hodnocení provedeného dokazování. To ale Nejvyšší soud jako soud dovolací zásadně nepřezkoumává. Učinit tak může jen zcela výjimečně, jestliže to odůvodňuje extrémní rozpor mezi skutkovými zjištěními soudů a provedenými důkazy. V takových případech je zásah Nejvyššího soudu nezbytný proto, aby byl dán průchod ústavně zaručenému základnímu právu obviněného na spravedlivý proces (čl. 4, čl. 90 Ústavy).

O takový případ v posuzované věci nejde. Dovolání je do značné míry založeno na odlišném popisu skutkového stavu, než jak byl zjištěn soudem prvního stupně. Z toho vyplývá, že obviněný se bezprostředně po nehodě od vozidla vzdaloval (s kapucí na hlavě a batohem na zádech), což potvrdil jak poškozený, tak i svědek K. K., který náhodně projížděl kolem a u nehody zastavil. Ten také vyloučil, že by obviněného držel pod krkem nebo mu bránil v přístupu k poškozenému. Svědek pouze chvíli obviněného držel z obavy, aby nevstoupil do vozovky. O věrohodnosti obou svědků neměly soudy žádné pochybnosti. Není ani zřejmé, proč by měl svědek, který neměl s žádným z aktérů nehody nic společného, bránit obviněnému v přístupu k poškozenému. Naopak o snaze obviněného z místa utéct svědčí i skutečnost, že řídil bez řidičského průkazu a přes uložený trest zákazu činnosti, kromě toho se sám vyjádřil, že policii nevolal, neboť si myslel, že měl nástup trestu. Z toho důvodu

skutečně také byl v celostátním pátrání (č. l. 45 p. v.). Ostatně i z protokolu o nehodě v silničním provozu (č. l. 2-3) a ze záznamu o použití služebního psa vyplývá, že neznámý řidič z místa dopravní nehody utekl ve směru na Ostravu do polí, byl za ním vyslán psodov se psem, který však řidiče nenalezl, takže byl průzkum ve 21:30 hodin ukončen (č. l. 50). Úkony trestního řízení byly dne 4. 3. 2019 zahájeny proti neznámému pachateli. Obviněný nebyl po nehodě v žádném těžkém šoku ani nejednal zkratkovitě a zmatečně, jak uvádí, ale ve skutečnosti dobře věděl, proč se z místa nehody urychleně vzdálil.

Za odpovídající uplatněnému dovolacímu důvodu tak lze označit pouze námitku obviněného, že svou povinnost poskytnutí pomoci poškozenému splnil skrz automatický systém zabudovaný ve vozidle, byť s jistou dávkou tolerance, neboť obviněný uvádí, že nehodu aktivně nahlásil – komunikoval s asistentkou, přičemž odvolacím soudem bylo zjištěno, že pouze došlo k odeslání automatické datové zprávy o nehodě. Tato námitka je však zjevně neopodstatněná. Odvolací soud k výkladu znaku poskytnutí potřebné pomoci správně poukázal na rozhodnutí č. 9/1967 a 37/1969 Sb. rozh. tr. a dále na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 10. 2015, sp. zn. 7 Tdo 1227/2015, podle kterého potřebnou pomocí ve smyslu § 151 tr. zákoníku není samotný telefonát na tísňovou linku, ve kterém pachatel sdělil jen obecné, neúplné a částečně nepravdivé informace, aniž by složce integrovaného záchranného systému poskytl potřebnou součinnost. Nejvyšší soud má za to, že citovaný právní názor je třeba vztáhnout i na případ, kdy je pouze vyslána automatická datová zpráva z vozidla, která z povahy věci může obsahovat pouze informaci o jeho havárii, ale již žádné údaje o případných zraněních osob. Nadto ani seberychlejší reakce integrovaného záchranného systému v některých případech nemůže nahradit poskytnutí pomoci bezprostředně přítomnými osobami. Potřebná pomoc ve smyslu ustanovení § 151 tr. zákoníku sice může záležet podle okolností případu např. v přivolání sanitního vozu nebo policie, v posuzovaném případě se však obviněný o rozsahu zranění poškozeného vůbec nepřesvědčil a situaci tak nemohl z tohoto hlediska odhadnout.

Vzhledem k tomu, co bylo uvedeno výše, Nejvyšší soud dovolání obviněného J. K. podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl jako zjevně neopodstatněné. O dovolání rozhodl v souladu s ustanovením § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. v neveřejném zasedání.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Odškodnění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Hodnocení důkazů](#)
- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výkon trestu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost](#)
- [Předávací vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oběť trestného činu](#)